

Demografický vývoj města Jihlavy

Na území města žilo ke konci roku 2006 celkem 50 916 obyvatel. Podle počtu obyvatel je tak největším městem v kraji Vysočina a patří mu 20. příčka v rámci celé České republiky. Na celkovém počtu obyvatel kraje Vysočina se podílí 10,0 %. V demografické struktuře města mají větší zastoupení ženy. Mezi lety 1991 až 2006 se podíl žen z celkového počtu obyvatel pohyboval v rozmezí 51,1 % až 51,4 %.

Počet obyvatel podle pohlaví a věku

	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Stav obyvatel k 31.12.	52 631	52 751	51 408	50 377	50 174	50 100	49 865	50 859	50 916
v tom ve věku: 0 - 14	11 105	9 756	8 076	7 562	7 343	7 118	6 945	7 002	6 884
15 - 64	35 716	36 585	36 395	35 861	35 775	35 875	35 734	36 567	36 623
65 +	5 810	6 410	6 937	6 954	7 056	7 107	7 186	7 290	7 409
Průměrný věk	35,5	36,7	38,7	39,2	39,6	39,9	40,3	40,2	40,5
Index stárí (65+ / 0 -14 v %)	52,3	65,7	85,9	92,0	96,1	99,8	103,5	104,1	107,6

Z hlediska věkového složení obyvatelstva dochází k významné demografické změně, tak jako v celém kraji a ČR). Jedná se o zvýšení podílu obyvatel v poproduktivním věku na úkor snížení podílu dětské populace. V roce 1991 bylo dle věkového složení 11,0 % obyvatel města v poproduktivním věku a v roce 2006 došlo ke zvýšení na 14,6 %. Naopak podíl obyvatel v předproduktivním věku razantně klesl z 21,1 % na 13,5 %.

Průměrný věk obyvatelstva města (vypočítaný z věku všech obyvatel žijících k určitému datu na území města) se za sledované období zvýšil o 5 let. Stárnutí obyvatelstva dokládá i další ukazatel a sice index stárí, tedy počet obyvatel ve věku 65 let a starších na 100 dětí do 14 let. Tento ukazatel vzrostl od roku 1991 o 55,3 procentního bodu.

V období let 1991 a 2006 zaznamenal ukazatel počet živě narozených dosti značné výkyvy. Po roce 2001 došlo k nárůstu a 583 živě narozených dětí v roce 2006 odpovídá zhruba úrovni roku 1992.

Narození

	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Živě narození	633	462	420	401	449	455	438	487	583
v tom: muži	325	238	233	213	235	241	246	242	303
ženy	308	224	187	188	214	214	192	245	280
v tom podle věku matky:									
- 19	76	54	18	16	11	20	15	8	12
20 - 24	279	204	111	79	103	88	70	65	83
25 - 29	185	138	186	201	198	220	202	212	268
30 - 34	67	49	73	74	104	94	118	169	179
35 - 39	21	16	26	28	23	26	27	31	35
40 +	5	1	6	3	10	7	6	2	6
mimo manželství celkem	49	69	93	66	107	111	138	140	172
v % z živě narozených	7,7	14,9	22,1	16,5	23,8	24,4	31,5	28,7	29,5

Z výše uvedeného přehledu je zřejmé, že se projevuje trend růstu věku matky při narození dítěte. Ve sledovaném období došlo ke značnému vzestupu mimomanželské plodnosti. Počet narozených dětí mimo manželství v roce 2006 se zvýšil více než trojnásobně oproti roku 1991. Mimo manželství se v roce 2006 narodilo 172 dětí a jejich podíl na celkovém počtu narozených dětí se zvýšil o 21,8 bodu na 29,5 %.

V roce 2006 zemřelo ve městě 457 obyvatel, tedy nejméně v celém sledovaném období. Další ukazatel, a to hrubá míra úmrtnosti, vyjadřující počet zemřelých osob připadajících na 1 000 obyvatel středního stavu se pohybovala mezi 8,8 (v roce 1996) a 10,3 (v roce 2003).

Zemřelí

	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Zemřelí	498	501	509	460	470	518	461	501	457
z toho podle příčiny úmrtí:									
novotvary	111	140	163	135	155	182	152	151	153
nemoci oběhové soustavy	283	281	246	240	238	253	233	243	219
nemoci dýchací soustavy	10	11	18	8	11	12	13	26	12
nemoci trávicí soustavy	23	20	17	17	13	20	19	25	17
vnější příčiny	32	34	41	36	29	23	25	20	21
z toho sebevraždy	4	5	8	7	4	2	4	7	6
Zemřelí na 1 000 obyvatel	9,5	9,5	9,9	9,1	9,4	10,3	9,2	10,1	9,1

Nejčastější příčinou smrti ve městě byly nemoci oběhové soustavy, zhruba polovina všech úmrtí. V případě této příčiny úmrtí byl však zaznamenán sestupný trend. Naopak oproti roku 1991 byl nárůst vykázán u novotvarů, přestože od roku 2004 došlo k poklesu této druhé nejčastější příčiny způsobující smrt.

Vývoj počtu sňatků byl v letech 1991 až 2006 kolísavý, když nejvíce sňatků bylo uzavřeno v roce 1991 (376 sňatků) a nejméně v roce 1996 (259 sňatků). Hrubá míra sňatečnosti, což je počet sňatků na tisíc obyvatel středního stavu, kopíruje celkový počet sňatků, neboť v roce 1991 připadlo na 1 000 obyvatel 7,2 sňatků a v roce 1996 pak 4,9 sňatků.

Sňatky, rozvody

	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Sňatky	376	269	275	294	288	272	262	287	263
Sňatky na 1 000 obyvatel	7,2	5,1	5,3	5,8	5,7	5,4	5,2	5,8	5,2
Rozvody	193	190	154	153	178	160	156	164	165
z toho: s nezletilými dětmi	134	132	95	112	120	103	92	109	107
Rozvody na 1 000 obyvatel	3,7	3,6	3,0	3,0	3,5	3,2	3,1	3,3	3,3
Rozvody na 100 sňatků	51,3	70,6	56,0	52,0	61,8	58,8	59,5	57,1	62,7

V letech 1991 až 2006 se ve městě průměrně ročně rozvedlo 167 manželství. Zhruba ve dvou třetinách rozvedených manželství byly nezletilé děti. Hrubá míra rozvodovosti (počet rozvodů na 1 000 obyvatel) byla nejvyšší v roce 1991 (3,7) a naopak nejnižší v roce 1994 (2,8). Index rozvodovosti (počet rozvodů na 100 sňatků) se od roku 1991 zvýšil o 11,4.

Pronikavě ubývá v sledovaném období počet potratů. Celkový počet potratů v roce 2006 činil 210, což je o 335 méně v porovnání s rokem 1992. Největší počet umělých přerušení těhotenství připadá na miniinterupce.

Potraty

	1991	1992	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Potraty	.	545	291	200	237	240	256	201	208	210
v tom podle druhu:										
samovolný	.	85	66	56	68	72	96	72	71	86
UPT ¹⁾ - miniinterupce	.	353	171	119	128	129	117	80	101	87
UPT ¹⁾ - jiné legální	.	89	37	19	30	34	34	43	28	26
ostatní vč. EUG ²⁾	.	18	17	6	11	5	9	6	8	11

¹⁾ umělé přerušení těhotenství

²⁾ EUG = mimoděložní těhotenství

Kromě období let 1991 až 1994 bylo vykazováno záporné migrační saldo. Výjimkou je rok 2005, kdy přírůstek stěhováním dosáhl hodnoty 1 008 osob. Stalo se tak především proto, že magistrát města Jihlavy vyhlásil finanční odměnu 3 000 Kč každému, kdo se ve městě přihlásí k trvalému pobytu. Cílem bylo získat osoby, tak aby počet obyvatel Jihlavy přesáhl 50 tisíc a město se dostalo do vyšší velikostní skupiny, definované v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Přistěhovalí, vystěhovalí, přírůstek stěhováním

	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Přistěhovalí	1 076	528	474	531	855	1 012	923	2 068	1 605
v tom: muži	524	284	233	246	446	584	476	1 128	836
ženy	552	244	241	285	409	428	447	940	769
v tom ve věku: 0 - 14	283	95	94	85	111	112	130	403	243
15 - 64	746	393	360	429	705	876	767	1 627	1 318
65 +	47	40	20	17	39	24	26	38	44
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel	20,5	10,0	9,2	10,5	17,0	20,2	18,5	41,5	32,0
Vystěhovalí	768	640	791	861	1 037	1 023	1 135	1 060	1 674
v tom: muži	383	293	378	448	548	534	630	525	827
ženy	385	347	413	413	489	489	505	535	847
v tom ve věku: 0 - 14	167	126	141	149	181	163	150	198	343
15 - 64	570	449	590	665	825	825	951	808	1 265
65 +	31	65	60	47	31	35	34	54	66
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel	14,6	12,1	15,3	17,0	20,6	20,4	22,7	21,3	33,3
Přírůstek stěhováním	308	-112	-317	-330	-182	-11	-212	1 008	-69
v tom: muži	141	-9	-145	-202	-102	50	-154	603	9
ženy	167	-103	-172	-128	-80	-61	-58	405	-78
v tom ve věku: 0 - 14	116	-31	-47	-64	-70	-51	-20	205	-100
15 - 64	176	-56	-230	-236	-120	51	-184	819	53
65 +	16	-25	-40	-30	8	-11	-8	-16	-22
Přírůstek:									
celkový	443	-151	-406	-389	-203	-74	-235	994	57
přirozený	135	-39	-89	-59	-21	-63	-23	-14	126
stěhováním	308	-112	-317	-330	-182	-11	-212	1 008	-69

V roce 1995 a 1996 a od roku 2002 se do města častěji stěhovali muži. Z pohledu věkových skupin byly nejvíce zastoupeny osoby v produktivním věku (15 – 64 let), na které ve sledovaném období připadlo v průměru 76,8 % všech přistěhovalých.

Vyjma roku 1996, 1998 a v průběhu let 2001 až 2004 se z Jihlavy vystěhovalo více žen než mužů. Rovněž mezi vystěhovalými převládá věková skupina 15 – 64 letých.